

РЕШЕНИЕ

№ 402

гр. Кюстендил, 20.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав М. Начев

Членове: Николай Ал. Николов
Мина Цв. Павлова

при участието на секретаря Вергиния Хр. Бараклийска
като разгледа докладваното от Мина Цв. Павлова Въззивно гражданско дело № 20231500500366 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Образувано е по въззивна жалба с вх. № 6365/10.07.2023 г., депозирана от И. Г. В., ЕГН: *****, против решение № 300 от 15.06.2023 г., постановено по гр. дело № 20231510100821 по описа на Районен съд – Дупница, с което първоинстанционният съд е отхвърлил предявения от ищеца и настоящ въззивник иск с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ във вр. с чл. 4, § 3 от Договора на ЕС, за осъждане на ответника Прокуратура на Република България да заплати на ищеца сумата от 3200 (три хиляди и двеста) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в засягане на личното достойнство и чест на ищеца, както и в интензивни негативни емоции и преживявания, настъпили вследствие действия на прокурори от РП - Кюстендил и ОП - Кюстендил, извършени на 26.02.2018 г. и 18.05.2018 г. и изразяващи се в прекратяване на ДП № 1260/2017 г. по описа на РП - Кюстендил, ДП № 7 от 2018 г. по описа на ОСлО при ОС-Кюстендил и потвърждаване на постановлението, с което посоченото досъдебно производство е прекратено, както и вследствие на всички предхождащи ги действия от образуването на досъдебното производство до прекратяването му, ведно със законната лихва върху претендираната главница, считано от 18.05.2018 г. до окончателното изплащане.

С въззивната жалба решението се обжалва изцяло като се поддържа, че същото е неправилно, доколкото е необосновано. Жалбоподателят твърди, че районният съд не е обсъдил твърденията, изложени в исковата молба и не ги е съпоставил с представените доказателства, което противоречи както на нормативните актове на българското и общностното право, така и на националната съдебна практика. Допълва, че е посочил конкретни несъответствия между действителните факти и изводите на ответника в постановените от него актове. Пояснява, че жалбата до прокуратурата е била по повод цяла поредица от действия, чрез които са били накърнени личното му достойнство и чест, като тези действия пряко или косвено са допринесли за настъпили имуществени вреди за него и

родителите му. Твърди, че чрез действията на ответника е било отречено правото му на защита. Поддържа, че несъответствието на актове или действия на органи и институции на държава членка на Съюза с действителните факти (истината) представлява съществено и явно нарушение на правото на ЕС. По изложените аргументи моли съда да отмени изцяло обжалваното решение и вместо него да постанови друго, с което да уважи предявения иск.

В срока по чл. 263 ГПК ответникът в първоинстанционното производство - Прокуратура на Република България не е подал отговор на въззивната жалба. В проведеното по делото открито съдебно заседание представляващият ответника прокурор от ОП – Кюстендил, прокурор М., изразява становище, че решението на първоинстанционния съд е обосновано, законосъобразно и мотивирано. Поддържа, че същото е постановено в съответствие с всички събрани по делото доказателства, поради което моли въззивната жалба да бъде оставена без уважение като неоснователна.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевантите въззивни основания в жалбите.

Първоинстанционното решение е валидно. Законодателят не е посочил конкретните пороци, водещи до нищожност на съдебното решение, но те са изяснени не само от доктрината, но и от съдебната практика. Сред основанията за нищожност е абсолютната неразбираемост на волята на съда, когато тя не може да бъде изведена и по пътя на тълкуването, вкл. по реда на чл. 251 ГПК, или чрез поправка по чл. 247 ГПК. Когато неразбираемостта и противоречието в мотивите е резултат на формално-невалидни умозаключения е налице необоснованост, а не нищожност на решението. Волята на съда, обективизирана в обжалваното първоинстанционно решение, е ясна дори и без да се налага нейното тълкуване, включително по реда на чл. 251 ГПК, доколкото е изразена изрично и недвусмислено. В този смисъл оплакването на жалбоподателя за немотивираност на решението следва да се преценява на плоскостта на правилността на решението. За пълнота следва да се посочи, че липсата на мотиви, каквато според жалбоподателя е налице при първоинстанционното решение, не се приравнява на липса на надлежно волеизявление, поради което не води до нищожност на съдебното решение.

Обжалваното решение е и допустимо - постановено е от компетентен съд в рамките на правораздавателната власт на съдилищата по граждански дела и в съответствие с основаниято и петитума на искането за съдебна защита.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК по отношение на правилността на обжалваното решение въззивният съд е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните. В конкретния случай съдът намира първоинстанционното решение за правилно, а въззивната жалба – за неоснователна.

Обжалваното решение е постановено при напълно изяснена от РС - Дупница фактическа обстановка.

По делото не е спорно и се установява, от приетите като писмени доказателства материали по ДП - СлД № 1260/2017 г. по описа на КРП, ДП – СлД № 7/2018 г. по описа на ОСЛО при ОП – Кюстендил, че досъдебното производство е образувано на 29.12.2017 г. за това, че като свидетел по ДП № 910/2014 г. по описа на ОСЛО при ОП – Кюстендил, пред надлежен орган на властта, устно, съзнателно е потвърдил неистина – престъпление по чл. 290, ал. 1 НК.

Прокуратурата е била сезирана с жалба № 594/22.03.2016 г. по описа на КРП, подадена от И. Г. В., в която се твърди, че като свидетел по ДП № 910/2014 г. по описа на РПУ – Кюстендил В.Л.О. е изрекъл твърдения, чиято истинност жалбоподателят е помолил да бъде проверена, а именно: „баща ми е с инсулт и установен рак“; „не съм присъствал на самата проверка, която е станала в работно време“; „проверката на служителките от ОД „Земеделие“ не мога да кажа дали изобщо се е състояла“; „имотът вече е продаден от мен;... затова го предложих на съседите и те след като го купиха...“; „аз бях малко

встрани от полицаите и чух как И. В. се кара с тях“; „най-прекият път и единствен за да се стигне до моя имот към този момент е през имота на И. В.“. В жалбата си В. е посочил, че за същия имот като свидетел по гр. д. № 1916/2014 г. по описа на РС – Кюстендил, в съдебна заседание, проведено на 30.04.2015 г. В.О. е заявил: „правих скица... и ме вкараха във владение на имота до 2013 г. когато го дарих, имотът го дарих“; „между мен и Б. нямахме никакви спорове“. Жалбоподателят твърди, че едновременно с това О. е затаил истина като е изрекъл следните твърдения: „не знам дали е садила Л. нещо в моя имот“; „лялото един път в седмицата съм ходил, не си спомням имало ли е лози или не, не мога да кажа“; „не съм сигурен дали има лозници, не знам“. Отправена е молба чрез проверката на посочените твърдения да се установи спазил ли е О. законовите изисквания като свидетел пред надлежен орган на властта.

Първоначално по подадената жалба от страна РП - Кюстендил са постановени няколко последователни отказа да се образува досъдебно производство, като всяко от постановленията за отказ е било отменяно от страна на ОП – Кюстендил, давани са конкретни и изчерпателни указания за пълно, всестранно и обективно установяване на истината и прокурорската преписка е била връщана.

В рамките на вече образуваното досъдебно производство са разпитани полицейският инспектор, на когото е била възложена работа по жалбата на В. срещу О., полицейските служители, отзовали се през 2012 г. на сигнал за конфликт между В. и родителите на О., във връзка с който са направени част от изказванията, предмет на проверката, служителите на ОД „Земеделие“ извършили проверка през 2012 г. по сигнал за неправомерно ползване на имот, във връзка с която възникнал конфликтът между В. и родителите на О., лицето извършило изкопни работи за изграждането на ограда, която майката на В. неоснователно е твърдяла, че е изградена в рамките на неин имот, Е.З. – една от ответниците по гр. д. № 1916/2014 г. по описа на РС – Кюстендил и В.О.. Представени са медицински документи за здравословното състояние на Л. О. /баща на В.О./ както и протоколи от проведени открити съдебни заседания, експертизи и съдебни решения на РС – Кюстендил, ОС – Кюстендил и ВКС по гражданско дело образувано по искова молба на Л. И. В.а /майка на жалбоподателя/ срещу Б. Б.Х. и Е.Н.З..

След приключване на разследването, същото е прекратено от РП - Кюстендил с постановление от 26.02.2018 г., на осн. чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. с чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, като на база събраните доказателства е прието, че инкриминираното деяние се явява несъставомерно. След жалба на В. срещу постановлението на РП - Кюстендил, същото е потвърдено с постановление на ОП - Кюстендил от 18.05.2018 г. По жалба срещу постановлението на прокурор от ОП - Кюстендил е образувана преписка в АП - София, по която, с постановление от 31.08.2018 г., е потвърдено постановлението на ОП - Кюстендил.

Видно от приобщените към досъдебното производство искова молба, протоколи от проведени открити съдебни заседания, експертизи и съдебни решения на РС – Кюстендил, ОС – Кюстендил и ВКС, гражданско дело № 1916/2014 г. по описа на РС – Кюстендил е образувано по искова молба на Л. И. В.а /майка на жалбоподателя/ срещу Б. Б.Х. и Е.Н.З. с правно основание чл. 75 ЗС, чл. 45 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД. С исквата молба ищцата е поискала правна защита за претендирано от нея владение върху част /с площ от около 250 кв. м./ от стопанисван имот, за която се твърди да е била завзета неправомерно от ответниците. Искът с правно основание чл. 75 ЗС е бил отхвърлен по аргумент, че ищцата е осъществявала фактическо ползване върху спорната част, но не и владение с намерение за своене, а този по чл. 45 ЗЗД е отхвърлен, тъй като не се е установило да е било осъществено противоправно деяние. Постановеното от ОС – Кюстендил решение, с което е потвърдено първоинстанционното такова, е влязло в сила, след като не е допуснато до касационен контрол поради отсъствие на законовите предпоставки.

Както правилно е отбелязал първоинстанционният съд, ищецът не е ангажирал по делото никакви доказателства за претърпени от него неимуществени вреди, въпреки дадените от районния съд с доклада по делото указания в тази насока.

Други релевантни към спора доказателства не са представени по делото.

При така установената фактическа обстановка, настоящият съдебен състав намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ, когато вредите са причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, исковете, извън случаите по т. 1, се разглеждат от съдилищата по реда на ГПК. Задължението на държавите членки да поправят вреди, причинени от нарушение на правото на ЕС, поначало намира своето основание в чл. 4, § 3, ал. 2 ДЕС като проявление на принципа на лоялното сътрудничество на държавите членки с ЕС, задължаващ ги да вземат общи или специални мерки, необходими за гарантиране изпълнение на задълженията им, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза. То е изведено като институт на извъндоговорна отговорност и част от правото на ЕС със съответните предпоставки за ангажиране на извъндоговорната отговорност на държавите членки в практиката на Съда (вж. решения по делото *Francovich* и *Bonifaci*, *Kobler*). Както е посочил и първоинстанционният съд основателността на предявения иск за обезщетение за вреди, причинени от нарушаване на правото на ЕС, е предпоставена от наличието на достатъчно съществено нарушение на същото, претърпени от ищеца неимуществени или имуществени вреди, както и от наличието на причинна връзка между нарушението и вредата, претърпяна от увреденото лице. При анализа дали нарушението е достатъчно съществено следва да се прецени дали то е явно, а нарушението е явно, когато е нарушена ясна материалноправна разпоредба на правото на ЕС (Решение С-224/01) или явно не е съобразена установената съдебна практика на СЕС (С-168/15).

По делото въззивникът твърди нарушение на нормата на чл. 47 от Хартата на основните права, уреждаща правото на справедлив процес и ефективни правни средства за защита пред съд, както и на основните права, както са гарантирани от ЕКПЧ, в качеството им на общи принципи на ЕС. Това твърдение означава, че според въззивника представителите на прокуратурата, които са се произнесли по негово дело, не са били безпристрастни, че са ценили доказателствата едностранчиво и превратно, че са прилагали закона непредвидимо, че постановеният резултат е прокурорска грешка, че прекратяването на досъдебното производство е несправедливо и засяга правото му на справедлив процес. Нито едно от тези оплаквания не е доказано и съответно - основателно.

Произнасянето на прокуратурата по жалба с вх. № 594/22.03.2016 г. по описа на КРП, подадена от И. В., не е в противоречие нито с принципи на българското наказателно и наказателнопроцесуално право, нито е в нарушение на разпоредбите на правото на ЕС, уреждащи правото на справедлив процес. По подадената жалба е извършено обстойно разследване, което позволява да се заключи, че обективната истина е установена по безспорен и категоричен начин. Разпитани са всички лица, за които има данни, че може да са станали очевидци на изказванията, предмет на проверката. Събрани са и относимите писмени доказателства, позволяващи да се направи преценка както за достоверността на изказванията, така и за съставомерността на деянията. Неоснователно, доколкото не отговаря на събраните по делото доказателства, е твърдението на въззивника, че прокуратурата е тълкувала превратно доказателствения материал. Напротив, напълно обосновани и съответни на събраните в хода на досъдебното производство доказателства са изводите, че изказванията, за които В. твърди, че представляват лъжесвидетелстване, са извадени от контекста, включително са цитирани фрагментарно, като по този начин е изопачен техният смисъл.

Правилно въззивникът е отбелязал, че липсва изрично обсъждане в актовете на прокуратурата по отношение на изказването: „аз бях малко в страни от полицаите и чух как И. В. се кара с тях“. Това обаче не променя обстоятелството, че достоверността и относимостта на твърдението е проверена в хода на досъдебното производство, а в постановлението за прекратяването му са изброени всички инкриминирани изказвания, включително горепосоченото, като по отношение на тях е направен извод, че не са констатирани противоречия, а освен това визираните в тях факти и обстоятелства са ирелевантни към двете производства – по чл. 286 НК срещу майката на В.О. и по гр. д. № 1916/2014 г. по описа на РС – Кюстендил. За пълнота следва да се отбележи, че в сезиращата прокуратурата жалба не са изразени подозрения за извършено престъпление, чрез изказване на В.О., отнасящо се до потенциално възникнал конфликт между неговата майка и В..

По отношение на поддържаното от В., че прокуратурата неправилно не е съумяла да установи разминаване в показанията на В. О. по гр. д. № 1916/2014 г. по описа на РС – Кюстендил, което твърдяно разминаване въззивникът определя като затаяване на истината, следва да се посочи, че прокуратурата, в качеството ѝ на единствен орган компетентен да повдига обвинения за предполагаемото извършване на престъпления от общ характер, в конкретния случай е приела не само, че в показанията на свидетеля не се откриват противоречия, а и че инкриминираните факти, за които О. е свидетелствал, не са възпрепятствали разкриването на обективната истина. Съдът намира за необходимо да акцентира, че по процесното гражданско дело, както от страна на първоинстанционния, така и от страна на въззивния съд е установена една и съща фактическа обстановка, като е прието, че майката на В. е упражнявала фактическа власт върху спорната ивица земя, включително като е засаждала селскостопански култури. Прието е, обаче, че тези действия могат да се възприемат единствено като обикновено фактическо господство, но не и като владение, доколкото не е установен признакът „своене“ на спорната ивица, включително с оглед основаниято, на което първоначално е установена фактическата власт, а именно наследствено правоприемство. В този смисъл искът с правно основание чл. 75 ЗС е бил отхвърлен не защото съдът е кредитирал непълните, според въззивника, показания на В. О., а защото е приел, че, въпреки че е упражнявала фактическа власт върху ивицата земя, майката на В. не я е владяла.

С оглед изложеното съдът счита, че по делото не се установява с действията си по прекратяване на ДП № 1260/2017 г. по описа на РП – Кюстендил, ДП № 7 от 2018 г. по описа на ОСЛО при ОС-Кюстендил, както и с всички предхождащи го действия, ответникът да е нарушил разпоредбите на правото на ЕС гарантиращи на страните справедлив процес или основните права, както са гарантирани от ЕКПЧ, в качеството им на общи принципи на ЕС. Действително първоначално са били постановени няколко отказа от страна на РП – Кюстендил да образува досъдебно производство. Всички откази, обаче, са били отменени от ОП – Кюстендил, като са били дадени конкретния указания за пълно, всестранно и обективно установяване на истината по прокурорската преписка. По досъдебното производство, което като краен резултат е било проведено, е установено, че няма данни за извършено престъпление по чл. 290, ал. 1 НК.

Неоснователно е твърдението на въззивника, че районният съд не е съпоставил твърденията, изложени в исковата молба, с доказателствата по делото. Напротив, изводите на първоинстанционния съд се основават на събраните доказателства и са в синхрон с тях. Действията и актовете на прокуратурата са законосъобразни, предвидими и мотивирани. Липсва основание да се приеме, че разследването не е било обективно, всестранно и пълно или че е постановен акт при прокурорска грешка. Липсва основание да се приеме, че прокурорите от РП – Кюстендил, ОП – Кюстендил и АП – София са били пристрастни, предубедени, че са тълкували превратно доказателствата или закона. Субективната неудовлетвореност на въззивника от неповдигането на обвинение за престъплението, което той е предполагал, че е било извършено, не е основание да се приеме, че действията и произнасянията на прокуратурата са незаконосъобразни.

По гореизложените съображения предявеният иск се явява неоснователен поради отсъствието на първата необходима предпоставка за уважаването му, а именно наличието на съществено нарушение на правото на ЕС.

С не по-малко значение е фактът, че задължението на държавите членки да поправят вреди, причинени от нарушение на правото на Съюза, възниква не във всеки случай на нарушаването му, а само когато вследствие на нарушението са били причинени вреди на лицето, което твърди да е било увредено. В случая въззивникът претендира да е претърпял неимуществени вреди в размер на 3200 лв., изразяващи се в засягане на личното му достойнство и чест, както и в интензивни негативни емоции и преживявания, но не е ангажирал никакви доказателства в тази връзка. Поради пълната липса на доказателства за претърпени неимуществени вреди, съдът достига до извода, че такива в действителност не са претърпени от И. В. вследствие процесните действия на прокуратурата.

По изложените съображения обжалваното решение на ДнРС следва да се потвърди. При този изход на делото на въззивника не следва да бъдат присъждани разноски.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 300 от 15.06.2023 г., постановено по гр. дело № 20231510100821 по описа на Районен съд – Дупница.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____